

Het Mulier Instituut onderzoekt HOE ZIEN SPORTVERENIGINGEN HUN TOEKOMST?

DOOR RESIE HOEIJMAKERS (MULIER INSTITUUT)

Eerder onderzoek van het Mulier Instituut liet zien dat een vijfde van de verenigingen behoort tot de kwetsbare verenigingen. Maar hoe zien sportverenigingen hun toekomst? Welke sportverenigingen zijn somber en waarover maken zij zich de meeste zorgen?

Vier op de tien sportverenigingen in Nederland zijn optimistisch over de toekomst van de vereniging. Zij zien de toekomst van hun vereniging (zeer) zonnig in (figuur 1). Dit zijn veelal grote verenigingen (> 250 leden), verenigingen met een eigen accommodatie en verenigingen met buitensporten (figuur 2). Bijna de helft van de verenigingen ziet de toekomst niet positief in, maar is ook niet somber. Deze verenigingen maken zich veelal wel zorgen om wat hen in de toekomst te wachten staat, maar verwachten dat ze de ontwikkelingen het hoofd kunnen bieden. Dit zijn bijvoorbeeld verenigingen waarbij het ledenaantal terugloopt, maar waarbij net een nieuw beleidsplan is opgezet waar de vereniging vertrouwen in heeft. Eén op de tien sportverenigingen ziet de toekomst van de vereniging (zeer) somber in. Kleine verenigingen (≤ 100 leden), verenigingen van binnensporten en verenigingen zonder eigen accommodatie zijn het vaakst pessimistisch over hun toekomst. Dit zijn vaak verenigingen die al jaren met een sterke vergrijzing kampen en in hun beleving alle mogelijkheden om nieuwe (jeugd-) leden te werven tevergeefs hebben geprobeerd.

DE MEESTE VERENIGINGEN GEVEN MAATSCHAPPELIJKE ONTWIKKELINGEN DE SCHULD VAN DE VERWACHTE PROBLEMEN

Somberheid bij verenigingen neemt toe

In de afgelopen tien jaar is het aandeel sportverenigingen dat de toekomst van de vereniging negatief inziet bijna verdubbeld (van 6% in 2009 naar 11% in 2019). Dit geldt niet voor alle typen sportverenigingen. Met name kleine verenigingen (≤ 100 leden), verenigingen zonder eigen accommodatie en verenigingen van binnensporten zijn pessimistischer over hun toekomst geworden. Grote (> 250 leden) en middelgrote verenigingen (101-250 leden) zijn in tien jaar tijd juist positiever naar hun toekomst gaan kijken.

Zorgen om leden

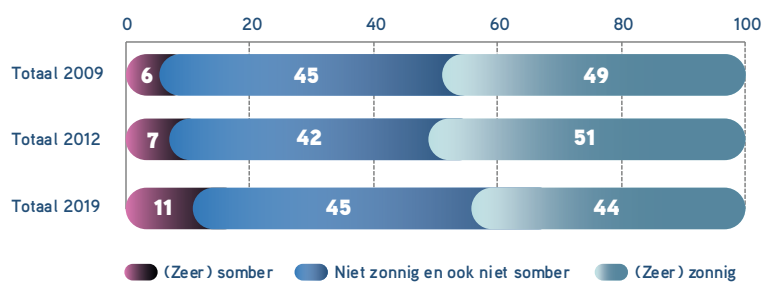
Het behoud van leden wordt voor verenigingen het vaakst als uitdaging voor de toekomst gezien (figuur 3). Dit geldt voor meer dan de helft van de verenigingen die somber zijn over de toekomst. Zonder leden namelijk geen contributie, baromzet, vrijwilligers en bestaansrecht voor de vereniging. Ook verenigingen die de toekomst zonnig inzien, zien het behoud van leden bij de vereniging als grootste uitdaging voor de toekomst. Wel zien deze verenigingen in mindere mate uitdagingen op het gebied van leden dan sombere verenigingen. Optimistischere verenigingen ervaren meer uit-

dagingen op het gebied van de accommodatie, vrijwilligers en afname/behoud van jeugdleden dan sombere verenigingen.

Oorzaak van zorgen bij maatschappelijke ontwikkelingen

De meeste verenigingen geven maatschappelijke ontwikkelingen de schuld van de verwachte problemen. Verenigingen zien vergrijzing, individualisering en een afname van de populariteit van de sport als oorzaak voor de (verwachte) afname van leden bij hun vereniging. De afname van leden leidt volgens de verenigingen vervolgens tot een (verwachte) afname in financiën (contributie en baromzet) en een (verwachte) afname van het aantal vrijwilligers. Daarnaast wordt een afname van de bereidwilligheid van leden om vrijwilligerstaken en bestuurstaken te verrichten als trend aangegeven. Verenigingen geven aan dat de huidige generatie niet meer geïnteresseerd is om vrijwilligerswerk te doen en dat hun leden een steeds vollere agenda hebben gekregen. De verenigingen die hun toekomst zonnig inzien, zien dat de omgeving naast uitdagingen ook kansen biedt. Zo geven verenigingen aan dat er in hun wijk nieuwbouw heeft plaatsgevonden of dat hun tak van sport in de lift zit, waardoor ze verwachten nieuwe leden te krijgen.

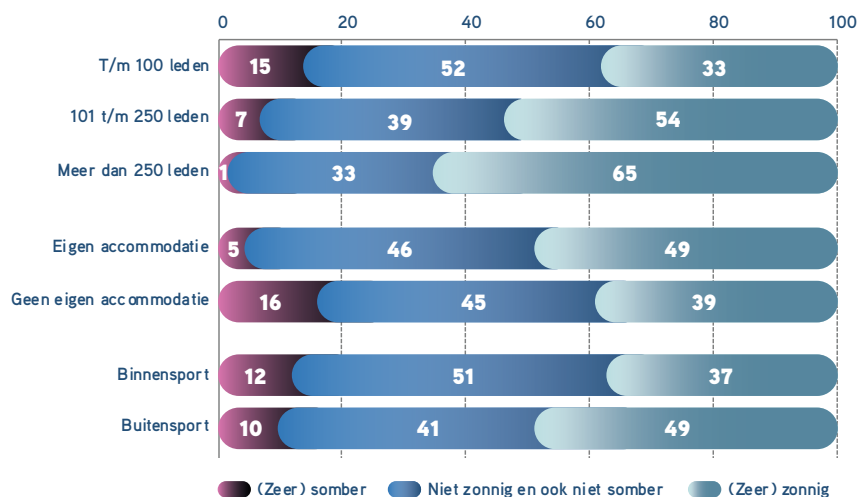
Figuur 1
Ervaren toekomst sportverenigingen 2009-2019 (in procenten, in 2009 n=623, in 2012 n=493, in 2019 n=526)

Bron: Mulier Instituut, Verenigingspanel 2009, 2012 en voorjaar 2019.

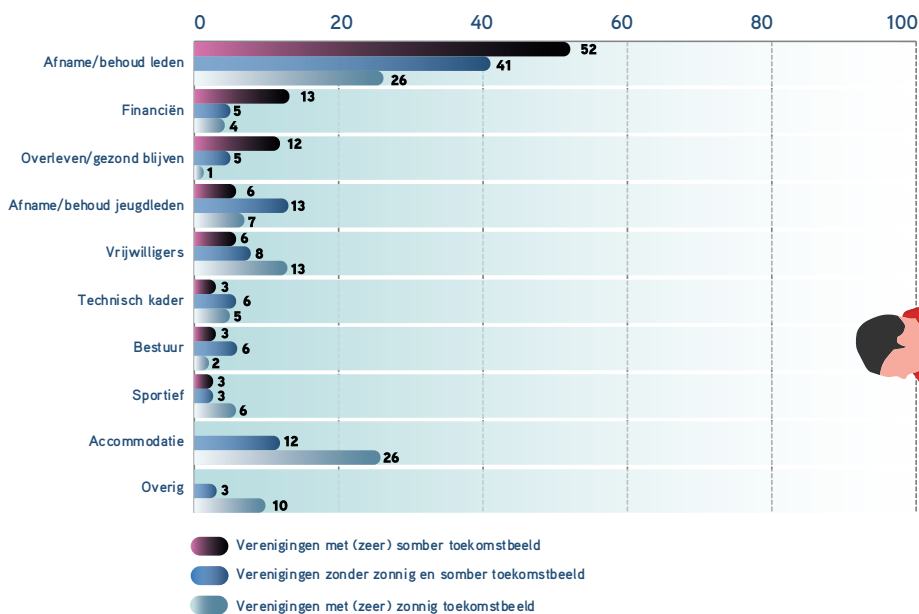

Figuur 2
Ervaren toekomst sportverenigingen naar achtergrondkenmerken in 2019 (in procenten, n=526)

Bron: Mulier Instituut, Verenigingspanel voorjaar 2019.

Figuur 3
Uitdagingen voor verenigingen uitgesplitst naar toekomstbeeld (in procenten, n=526)

Bron: Mulier Instituut, Verenigingspanel voorjaar 2019.

